

Otázky ke gramatickému testu.

Obsah

Otázky ke gramatickému testu.....	1
ZS (32).....	1
1 Handout – vokální harmonie.....	1
2 Handout – množné číslo.....	1
3 Handout – přítomný čas.....	1
4 Handout – přivlastňování.....	2
5 Handout – čas.....	2
6 Handout – izafetová spojení.....	2
7 Handout – nepravé záložky.....	2
8 Handout – akuzativ.....	2
9 Handout – minulý čas.....	2
10 Handout – nominativní záložky.....	2
Extra.....	3

ZS (32)

1 Handout – vokální harmonie

1. Formulujte, co je to tzv. „malá vokální harmonie“
2. Formulujte, co je to tzv. „velká vokální harmonie“
3. Uveďte jednu neharmonickou příponu a ilustруйте na příkladech, jak se bude chovat v různých fonologických okolích.

2 Handout – množné číslo

1. Jak se vyjadřuje v turečtině množné číslo a kdy se proti veškerému očekávání nepoužívá?
2. Jak se tvoří v turečtině řadová číslovka? Uveďte dva příklady.

3 Handout – přítomný čas

1. Proveďte na slovesném tvaru *gelmiorum* morfologickou segmentaci a uveďte co jednotlivé morfémy/části znamenají.
2. Porovnejte tvary osobních přípon přítomného času slovesa (já přicházím, ty přicházíš, ...) a jména (já jsem doktor, ty jsi doktor, ...) a rozhodněte, do jaké míry se podobají.
3. Ukažte na příkladech, jak se tvoří záporný tvar a otázka přítomného času slovesa (přicházím) a jména (jsem doktor).
4. V čem se tvaroslovně liší tvary přítomného času u sloves, kde kořen končí na samohlásku a na souhlásku?

4 Handout – přivlastňování

1. Jak byste přeložili následující spojení: „Tohle je moje pero.“ a „Tohle pero je moje.“
2. Vyberte si libovolné podstatné jméno a uveďte celé přivlastňovací paradigma (všech osob) spolu s přivlastňovacími zájmeny.
3. Vysvětlete na příkladech, jak se vyjadřuje v turečtině české sloveso „mít/nemít“.

5 Handout – čas

1. Jak se vyjadřuje v turečtině časové určení – v pondělí, v lednu, v létě, v poledne
2. Jak vyjadřujeme v turečtině časová určení „před, po“, když se váží se jménem/slovesem? Ukažte na příkladech.
3. Uveďte na příkladu, jak vyjádříme časové určení „až do“.

6 Handout – izafetová spojení

1. Uveďte příklad genitivního spojení (1. izafetu), přeložte a ukažte na něm, jak se tvoří.
2. Uveďte příklad 2. izafetu, přeložte a ukažte na něm, jak se tvoří a jak se liší významem od 1. izafetu.
3. Uveďte takové 2 příklady 3. izafetu, které ilustrují, kdy se 3. izafet používá.

7 Handout – nepravé záložky

1. Co to jsou nepravé záložky? Co jimi vyjadřujeme (z pohledu češtiny)? Proč se jim říká nepravé?
2. Uveďte větný příklad použití libovolného spojení s nepravou záložkou ve dvou různých pádech.

8 Handout – akuzativ

1. Kterou kategorii kromě pádu vyjadřuje akuzativ? Vysvětlete na porovnání dvojice příkladů.
2. Uveďte alespoň tři indikátory určitosti.

9 Handout – minulý čas

1. Ukažte na vybraném slovese celé paradigma osobních koncovek minulého času.
2. Ukažte na příkladech, jak se liší kladení otázky v případě minulého času slovesa/jména.
3. Uveďte příklad, kdy byste použili minulý čas průběhový namísto minulého prostého času.

10 Handout – nominativní záložky

1. Vyjmenujte nominativní záložky a ukažte na příkladech rozdíl v použití/významu záložek *gibi*, *kadar* a *olarak*.
2. Jak se liší použití nominativních záložek se jmény a zájmeny? Ilustrujte příkladem.

Extra

1. Vyberte libovolné podstatné jméno a uveďte jeho tvary v nominativu, dativu, lokativu, ablativu a akuzativu.
2. Uveďte tvary zájmena *sen* v genitivu, dativu, lokativu, ablativu a akuzativu.
3. Jak byste vyjádřili následující věty: „Ahmed není doma.“ a „Doma není chleba.“
4. Jak vyjádříte následující výrazy: „nový, novější, nejnovější“
5. Jak byste přeložili následující tvary: *bütün sınıf, bütün sınıflar*